

Uč se a snaž se a der se vždy vzhůru
člověčím sádlem tu svoji maž fůru.
Tomu, kdo smaží se, pomáhá nebe,
uděláš všechno, když uděláš sebe

Vánoční nadílky 1982

Následující článek visel
na oznamovateli v klubovně
Jedenáctky před vánocemi
v roce 1973 a jeho autorem
je jeden z tehdejších

nejlepších členů - Jura. Myslím, že v něm vyjadřuje mínění většiny
tehdejších členů oddílu. Snad by měl tedy posloužit vám jako příklad,
jak by o nadílce měli smýšlet a stavět se k ní vaši členové, protože
nadílka je nejcennější právě v atmosféře, kterou přítomní dokáží udělat.

"O vánoční nadílce se říká, že je 2. nejvýznamnější akcí roku.
Pro vedení oddílu je 1. akcí tábor, pro obyčejné "smrtné" členy od-
dílu znamená však nadílka nejvíce příprav. Vždyť musí udělat 30 dárků
pro své kamarády. A navíc tajná činnost pro oddíl, dárek pro družinu.
Chtěl bych říci, že slova "vánoce jsou svátky míru" nejsou fráze. Pokus
se alespoň na závěr roku napravit, co jsi zameškal či pokazil v roce
1973. Máš krásnou příležitost. Do dárků otiskni svou snahu po nápravě
vztahů ke kamarádovi. Buď tolerantní, promíjej viny. Pamatuji, že mírou
hodnoty dárků u nás v oddíle je pracnost, nikoli cena. Neboť láska
k přátelům se projeví tím, že pro ně něco rád uděláš. Jakousi vstupen-
kou na nadílku je špalíček dřeva s tvým jménem, bez něj se na nadílku
nedostaneš. Oddílový vánoční stromek má 11 svíček, tyto svíčky zapalu-
je 11 nejlepších členů oddílu. Jestliže mezi nimi nebudeš, začni to
napravit hned na nadílce. Neboť být nejlepší neznámá jen mnoho
pracovat, ale i být kamarádský, poctivý a přímý vůči všem v oddíle.
Vždy můžeš začít znovu. Když vzpomínám na minulou nadílku, dobře si
pamatuji, že dárků bylo málo. Někdo prostě nedokázal pro své přátele
něco udělat, jenom dostával. Bude tomu tak i tentokrát? Nechápu, kdo
má tu drzost přiživit se takto na ostatních. Přiznej se: je tvé svědomí
letos čisté, udělal jsi vše pro zdar vánoční nadílky? Nikdy nemůžeš
dát lépe najevo, co pro tebe oddíl znamená, co pro něj jsi schopen udě-
lat. Práce na dárcích je zdánlivě nerentabilní. Nemůžeš čekat odměnu
ve formě bodů, či alespoň díků. Nezapomeň však hned po nadílce na tu
spoustu neznámých dárců. Nepétrej po nich. Vracej jim jejich práci
jinak. Obětavostí, pracovitostí. Pak budeme moci říci, že Jedenáctka
je na úrovni. Vedle dárků svých nezapomínej na Tajnou činnost družiny.
Máš-li trápení s vymýšlením pěkných dárků, můžeš si to vynahradit pocti-
vou prací na dárku či dárcích družiny. Vánoce jsou dny, kdy by mělo
vyplynout na povrch všechno lidské, krásné co je v nás. Alespoň v těchto
dnech ukaž, že jsi lepší než si ostatní myslí.

Oddílu pomůžeš, když seženeš nějaké cukroví - třeba rodinné. Ne-
zanedbávej rovněž s družinou program na nadílku. Pěkný program družin
je jednou z podmínek zderu nadílky. Bude vizitkou vaší družiny. Až bu-
deš sedět v klubovně u stolu s bílým ubrusem pod lampióny a vedle roz-
svíceného stromečku, až se budou rozdávat dárky, pak pochopíš, že žádná
oběť pro ostatní není dosti velká a žádná práce pro ostatní není dosti
namáhavá. Možná také v té krátké chvíli pochopíš, proč tu sedíš a co
pro tebe oddíl znamená."

Asi najdeš na tomto textu spoustu vad, zejména ono zdůrazňování práce
připomíná dnešní sdělovací prostředky. Ale na druhé straně mu nelze
upřít opravdu gruntovní snahu v co největší šíři vyjádřit etický základ
vánoční nadílky a to se mně naopak líbí. Bylo by dobré, aby alespoň
něco z toho členové vašeho oddílu již chápali o této nejbližší nadílce,
i když bude to teprve jejich první ODDÍLOVÁ VÁNOČNÍ NADÍLKA.

Zvyky a pověry kolem vánoc

Vánoce a doba kolem nich skýtá řadu možností, jak si celkově vylepšit svůj profil, jak se o sobě něco dozvědět apod. Vynechám ty nejznámější metody /házení pantoflem, lití olova atd./ a soustředím se na ty méně obvyklé - alespoň podle mého mínění:

SNÍH - jestli napadla čerstvá pokrývka, neváhejte! Zvláště trávíte-li vánoce někde na venkově. Vyběhněte, děvčata, bosky ven, chvíli poletujte po louce a omyjte si potom sněhem pleť. Chodidly do vás vnikne síla a zdraví, tření sněhem je pak pohanská kosmetická procedura, zaručující skvostný vzhled všech partií, kterých se sníh dotkl.

KOUPÁNÍ - kouzlo pro otužilé. Pohan vysekal na Štědrý den díru do ledu a nahý vlezl do vody. Kvičel a řval, ale vydržel. Méně směli na něho zatím posměšně povykovali, to mu ovšem bylo lhostejné, protože dal přednost zdraví před studem a vyplatilo se mu to.

POUŠTENÍ SKOŘÁPEK - tenhle obyčej má několi variant a výkladů. Zvolíme jediný starodávný způsob - plavbu mileneckou. Vřele doporučuji všem dvojicím! Mísu, vědro, v nouzi umývadlo naplníme vodou. Na dvě stejné půlky rozpůlíme vlašský ořech. Připevníme do "lodiček" kousky vánočních svíček. "žžž" a opatrně spustíme plavidla na vodu. Chlapec levou rukou, dívka pravou, zbylými rukama se držíme za ruce. Dbáme, aby se ločky ocitly na hladině současně. Poté zatajíme dech a čekáme, zda se skořápky začnou přibližovat. Vložili jsme je do vody tak, aby měly k sobě asi stejně daleko jako k okraji nádoby. Jestliže se ločky dotknou a setkají, je svatba jistá. Přiblíží-li se aspoň trochu, vše je v pořádku, láska pokvete. Běda však, jestli se skořápky vzdálí...

ZDVIHÁNÍ ŠTĚSTÍ - přineste na stůl sedm hrnečků. Současně zvolíte sedm symbolů. Peníz = bohatství, uhlí = nemoc, prsten = svatba, hřebínek = nedostatek, šáteček = cesta, chléb = štěstí, figurka dítěte = dítě. Na symboly hrnečky přiklepíte. Zavážete oči prvnímu hadači. Hrnečky pomícháte. Hadač si naslepo jeden vybere. A ve vteřině se dozví, co ho napřesrok čeká za velevýznamnou událost.

MAGICKÁ METEOROLOGIE - oloupete cibuli. Rozkrojíte napůl. Obě půlky rozeberete na celkem 12 mističek. Rozložíte pomstole. Do každé nasypete špetku soli. První z mističek je leden, dvanáctá prosinec. Ve které se sol do rána rozpustí, v té naleznete jistotu, že i příslušný měsíc následujícího roku bude mimořádně deštivý. Anebo si na protoka-rosničku můžete zapřít jinak: Po třináct dnů, od svátku Lucie do Štědrého dne, pravidelně zapisujete 4x denně vývoj povětrnosti. Teplotu, sluneční svit, vítr, srážky. Získáte tak meteorologickou předpověď na 52 týdnů příštího roku.

Max Huber: Dobré skutky, které nás nic nestojí

Těšit se na zítřek	Přiznat vlastní slabost	Nebrat své smutky vážně
Uznat to dobré, co udělá druhý	Trpělivě mluvit s netrpělivými	
Napsat dopis druhému pro radost	Soucíti s tím, kdo ve skrytu trpí	
Dát někomu dobrou náladu	Přečíst si něco, co k nutí k zamyšlení	
Žertovat s dětmi	Být solidární s tím, kdo byl pokořen	
Mít účast s tím, kdo je smutný	O něco prostě poprosit	
Vymyslet si pro někoho malý dárek	Čestně přiznat spáchané bezpráví	
Nepovažovat křivé slovo za urážku	Leccos umět přehlédnout	
Pro každého si udělat nutný čas	Nezapomenout na něčí narozeniny	
Opatrně zavírat dveře	Radovat se z maličkostí	Být za všechno vděčný
Nepřipomínat znovu věci, které jsou již odpuštěny		
Nestěžovat si na nedopatření	A ve všem prokazovat lásku	

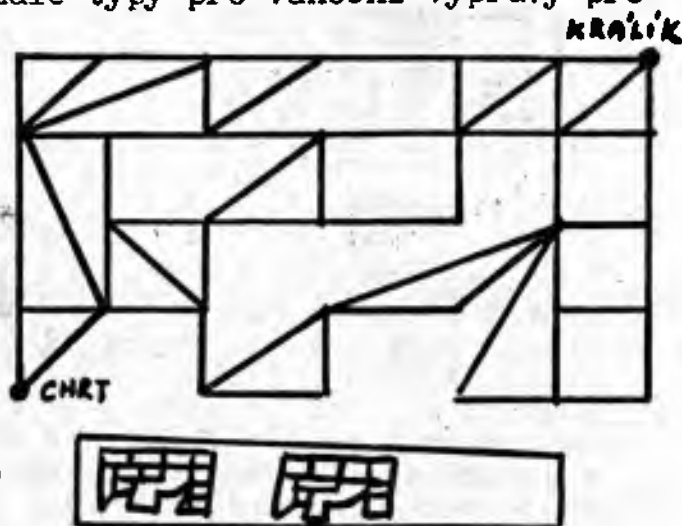
Deskové hry do klubovny i na vánočku

Je trochu škoda, že z deskových her většina zná jen šachy, dámu a člověče, nezlob se. Plno těchto her najdete v knize Miloše Zapletala "Pokladnice her". A tak alespoň malé typy pro vánoční výpravy pro pořádání turnajů:

CHRT A KRÁLÍK

Hra je určena dvěma hráčům. Nakreslete si na čtvertku plánek podle vedlejšího obrázku./2x/. Na levém plánu položte svůj černý kámen do levého dolního rohu, označeného slovem chrt. Na pravém plánu položte černý kámen do pravého horního rohu, označeného slovem králík.

Váš soupeř bude mít dva bílé kameny a jeden položí na levý plán do pravého horního rohu /králík/, druhý na pravý plán do levého dolního rohu /chrt/. Oba budete hrát současně dvě partie a v každé budete mít odlišný úkol. Na desce, kde váš kámen představuje králíka, máte se co nejrychleji dostat do protějšího rohu /odkud na počátku vybíhá chrt/. Na druhé desce máte opačný úkol: zabránit soupeřovu kameni - králíkovi, aby se dostal na to místo, kde stál na začátku váš kámen - chrt. Tuto simultánní partii vyhraje ten, kdo svým kamenem - králíkem dřív splní úkol. Všechny kameny se pohybují při tazích od jednoho bodu k druhému. Slovem bod rozumíme místo, kde se stýkají nebo kříží dvě a více linií. Králíci mohou postupovat nahoru, dolů, vlevo, vpravo i po úhlopříčných čarách. Chrti jen nahoru, dolů, vlevo a vpravo. Králík se nesmí dát chytit, to znamená dovolit chrtovi, aby vstoupil na ten bod, na němž v té chvíli sám stojí. Kdo ztratil králíka, prohrál i partii. Nemyslete si, že soupeřovu králíkovi znemožníte přístup k cílovému bodu tím, že budete chrtu posunovat ze startovního bodu na sousední a zpět. Pravidla zakazují táhnout více jak třikrát za sebou jedním kamenem mezi dvěma stejnými body. Oba hráči táhnou střídavě - nejdřív první oběma svými černými kameny, pak druhý bílými.

TYGRÍ HRA

Je barmského původu. Dva hráči sedí u desky, která se skládá ze 16 bílých polí. Na začátku má jeden 11 bílých kamenů, druhý 3 kameny černé. Bílé kameny představují yaky, vodní buvoly. Černé tygry. Hra má dvě fáze. V první kladou hráči své kameny na desku. Zachovávají přitom toto pořadí: Nejdřív položí bílý 4 kameny do čtyř různých polí. Pak položí černý jednoho tygra, může si pro něho vybrat kterékoliv volné pole. Dále položí bílý druhou čtveřici yaků, černý druhého tygra. Nakonec bílý poslední tři své kameny a černý zakončení klade umístěním třetího tygra. Už v této první fázi je důležité, aby hráč obsadil strategicky důležité body. Na obr. 1 na druhé stránce je zaznamenáno, kam hráči kladli kameny. Černý byl obratnější a vstupuje do druhého kola hry s dobrou strategickou pozicí. Bílý se dostane hned dalším tahem do svízelné situace, protože ztratí jednoho yaka a tygři budou mít více místa k manévrování. Na obr. 2 je opačná situace: tam si vedl lépe bílý a dostal tygry do úzkých ještě před začátkem druhé části hry. V druhé části začíná opět bílý. Posune některého yaka na jedno ze dvou prázdných polí. V situaci na obr. 1 má pouze dvě možnosti, protože kameny mohou být při hře posouvány jen vodorovně nebo svisle, nikdy po úhlopříčce. Ať už potáhne kamenem označeným dvojkou nebo desítkou, v obou případech jej ztratí.

	A	B	C	D
4	①	②	③	④
3	④		⑩	⑤
2		②	⑨	⑥
1	③	①	⑧	⑦

(1)

	A	B	C	D
4	①	②	③	④
3	④	↓	⑤	⑥
2	③	⑩	⑤	
1	⑦	⑧	①	②

(2)

K situaci na obr. 2 má bílý čtyři možnosti, jak přesunout yaka. Po krátké úvaze si jistě zvolí tah z B4 na B3. Neztratí tím žádného yaka a navíc uvězní tygra na poli A3. Druhý tah ve druhé fázi hry má černý /v našem případě trojúhelník/. Na rozdíl od bílého /koleček/, který jen posunuje své kameny, má dvě možnosti: buď posunout některého tygra podobně jako se posunují yaci nebo přeskočit yaka, který se ocitl v sousedním poli a za nímž je další pole prázdné. Tygr, yak a prázdné pole však musí ležet v jedné rovině - vodorovně nebo svisle. Yak, přes něhož skočil tygr, je odstraněn z desky. Bílý se snaží uzamknout tygry tak, aby se nemohli při tahu hnout z místa. Když se mu to podaří, vyhraje. Černý se snaží přeskákat tolik yaků, aby už nemohl být sám uzamčen v žádné části desky a tím získat vítězství.

Hry na silvestrovský večer

KLÍČE

Soutěží spolu dvě nebo více skupin. Každá dostane klíč, k jehož oušku je přivázán provázek. Ve stejné chvíli začnou družstva protahovat klíč svým oděvem tak, že provázek musí u každého zmizet z dohledu u krku a objevit se u kotníků. Když je sešněrován jeden hráč, předá klíč dalšímu. Vítězí dříve svázané družstvo.

ŠŤŮRA

Vytvoří se dvě nebo více družstev a jejich úkolem je svázat ze svých svršků co nejdelší provaz. Když se vázání ukončí, provaz se zvedne nad hlavy a nesmí se přetrhnout.

ZVĚŘINEC

Vedoucí hry nastříhá malé lístečky, jejichž počet se rovná počtu hráčů. Na lístečky napíše jména zvířat, která se mají nalézat v pořádném zvěřinci. Každému zvířeti věnuje dva lístečky. Složí je a dá každému vybrat. Po povelu si všichni přečtou jméno vylosovaného zvířete a vzápětí se zhasne. Všichni kleknou na všechny čtyři a hlasitě vydávají zvuky, kterými příroda obdařila zvíře, které představují. Přitom pečlivě naslouchají, odkud vycházejí stejné zvuky. Jejich úkolem je co nejrychleji si opatřit partnera z téhož zvířecího rodu. Ti, kteří se sejdou, se pevně drží za ruce. Po chvíli se rozsvítí. Je-li ještě hodně osamělých, může se pokračovat. Kdo zůstává nakonec, dává fant.

TANEC POD PROVAZEM

Uprostřed místnosti natáhnou dva účastníci provaz. Nejdřív jej drží nad hlavou, postupně však jeho výšku snižují. Úkolem tanečnických párů je podtančit provaz z jedné strany místnosti na druhý. Přitom se však tanečníci nesmějí pustit. Pár, který přestane tančit, pustí se nebo padá, vypadává ze hry.

Vánoční výpravy 1982

Organizační pokyny:

- pojistit všechny účastníky tábora
- dopravu zajistit se slevou
- ušetřit do oddílové pokladny 20 Kčs za každého účastníka
- každý člen kapitanátu by měl platit stejnou částku jako děti, na kapitanát případnou dva cestovní příkazy
- dejte v brzkou požadavky na inventář, který si vezmete s sebou
- nezapomeňte na lékárničku a potřeby na opravy lyží
- každý účastník by měl mít své vlastní pružné obinadlo
- doporučuji u nových oddílů - to platí asi jen pro Odysseus - udělat kontrolu lyžařské výzbroje a snad i výstroje.
- věnujte se na vánočních výpravách plnění zimních bodů NK

Pár her a hříček na lyžích /pokud vůbec bude sníh/:

- cvičení skluzu - na určeném úseku stopy udělat co nejméně kroků
 - koloběžka - lyže je pouze na jedné noze, druhou nohou se odrážíme a jedeme jako na koloběžce /cvičení rovnováhy/
 - hra na babu s holemi i bez holí - klasická hříčka, baba se předává dotykem ruky
 - štafetové závody družstev - dvě či více družstev stojí v řadě, vždy první plní nějaký úkol /obíhají klacek apod./, při návratu předávají dotykem štafetu dalšímu v pořadí, který plní tentýž úkol. Vyhrává družstvo, jehož členové nejdříve splnili daný úkol.
 - boj o míč - oddíl se rozdělí na dvě družstva, každé si přidělí pořadová čísla od jedničky. Obě se postaví do řady vzájemně rovnoběžně na vzdálenost asi 30 m. Do prostředka této vzdálenosti se položí šála. Vyvolávač, který je mimo družstva vyvolá číslo a jejich nositelé z každého družstva vyběhnou a bojují, kdo přinese šálu ke svému družstvu.
 - baba v uličkách - v čerstvém sněhu vyšlapeme síť uliček a podle velikosti uliček a počtu členů určíme buď jednu nebo více bab.
 - hraje se jako normální baba s tím, že hráči se pohybují v uličkách.
 - odšlapávání - při jízdě z mírného svahu udělat obrát o 90 stupňů /do vrstevnice/ co nejmenším počtem odšlapů
 - další kvalitní hry snadno najdete v jakémkoli Zapletalovi.
- Je dobré si upravit hry z letního terénu s tím, že v zimním prostředí s lyžemi na nohou získají své kouzlo.

Plány admiralt do konce oddílových roků :

Zatím jsou plánovány vždy na poslední středu v měsíci od 19,15 hod. S sebou automaticky noste ke kontrole deníky zájmových útvarů.

- 26.1. - doladění jarních vod, příprava k jednání o tábořištích na léto 1983, požadavky a akce námořní akademie
- 23.2. - Konkrétní příprava vodácké sezony z hlediska inventáře, pořádek v loděnici, softballový turnaj
- 30.3. - Organizační náležitosti letních táborů
- 27.4. - Programová struktura letních táborů - co kdo jak na kterém táboře
- 25.5. - Střediskový sraz 1983 ???
- 22.6. - Kritické zhodnocení činnosti střediska v tomto roce, výhled na rok další.

Náplň admiralt bude doplněna i některými organizačními věcmi, do kterých můžete přispět i vy.

Vánoční písničky

KOLEDIČKA

1. Až my pojedeme na tu koledičku
tak si přivezeme překrásnou děvečku
- R. Hej nám hej, vzpomeň na nás s koledou
2. A my pojedem jen kousíček za humna
už tam na nás čeká děvečka překrásná
3. A ta děvčina má velmi bystré oči
že ona vyšívá černý šátek v noci
4. A ta děvčina má takovou veverku
která v noci skáče vesele po lůžku
5. A ta děvčina má takové rybáře
že jí oni chytí rybičku ve vodě
6. A ta děvčina má takový prstýnek
který v noci svítí tak jako ohýnek
7. A ta děvčina má takové tesaře
že oni podetnou ten javor na dvoře
8. A z toho javoru bude kolíbečka
v ní bude kolíbat děvčina synečka
9. jako první.

KOLEDOVÁNÍ

1. Hej vánoce dlouhý noce jsou tam velký
chumelice hej hej koleda
Na nový rok my jdeme k vám štěstí zdraví
vinšujem vám hej hej koleda
2. Pacholek v stodole mlátí až se celý
zimou klátí hej hej koleda
Štěstí zdraví dlouhá léta my jsme
přišli k vám zdaleka hej hej koleda
3. Hej vánoce dlouhý noze sníh nám fouká
do světnice hej hej koleda
Na nový rok my jdeme k vám štěstí zdraví
vinšujem vám hej hej koleda

MARIA A ALŽBĚTA

1. Byla cesta byla ušlapaná
kdo ju šlapal matka Krista Pána
2. Potkala ju tam svatá Alžběta
kam ty kráčíš sestřičko má milá
3. Kráčíš sestro kráčíš do kostela
poslouchat mše svatého Nešpora
4. Nechoď sestro nechoď do kostela
povídají že porodíš syna
5. Máš ho zrodit na ty slavné hody
když zamrznou v studenénkách vody
6. A co by to za novina byla
kdyby panna syna porodila

KŘESTĚNÍ JEŽÍŠOVO

1. Padla rosa studená
Kriste nebeský
chodí po ní Maria
aleluja zdrávas Maria
2. Kampak kráčíš Maria
do Betléma Judova
3. Do Betléma vkročila
synáčka porodila
4. Starala se Maria
kdež ho křzítí budeme
5. V Jordáně v čistej vodě
tam ho křtítí budeme
6. Starala se Maria
kdež mu plenky vezmeme
7. Utrhneme z růže květ
budeme mít plenky hned
8. Starala se Maria
kdež mu kmotra vezmeme
9. Svatý Štěpán, svatý Jan
ten nám bude kmotrem sám

ZAJÍC BĚŽÍ K HÁJI

1. Zajíc běží k háji
chytejte ho páni
já ho chytat nebudu
zmeškala bych koledu
2. Koleda je boská
šup do kapsy houska
ať je tvrdá nebo měkká
však ona se schroustá
3. Koledníci malí
rádi bysme brali
koledičku na ručičku
kdybyste nám dali
4. Jestli nic nedáte
tak neuhlídáte
hrnce misky potlučeme
co v polici máte
7. Porodila v ty vánoční hody
co zamrzly všecy všade vody
8. Není ptáčka ani křepelice
samé zimy samé metelice
9. Jenom jedna voda nezamrzla
kde Maria pro vodu chodila
by Ježíšku kúpel udělala